

Usnesení Nejvyššího soudu SR ze dne 30.01.1991, sp. zn. 7 Tz 3/91, ECLI:CZ:NSSR:1991:7.TZ.3.1991.1

Číslo: 35/1992

Právní věta: Trestné stíhanie sa končí pri osúdení páchatela právoplatným výrokom o vine a treste, resp. upustením od potrestania (§ 12 odst. 9, § 122 odst. 1 Tr.por.). Zrušením odsudzujúceho právoplatného rozsudku, hoci len vo výroku o treste, v konaní o sťažnosti pre porušenie zákona vzniká preto vo veci právny stav neskončeného trestného stíhania. Odsudzujúci výrok o vine, ktorý bol ponechaný ako právoplatný, nie je prekážkou pre zastavenie tohto trestného stíhania z dôvodu amnestie prezidenta republiky.

Soud: Nejvyšší soud SR

Datum rozhodnutí: 30.01.1991

Spisová značka: 7 Tz 3/91

Číslo rozhodnutí: 35

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Překážka věci rozhodnuté, Trestní stíhání, Zastavení trestního stíhání

Předpisy: 141/1961 Sb. § 12 odst. 9
§ 122 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 35

Trestné stíhanie sa končí pri odsúdení páchatela právoplatným výrokom o vine a treste, resp. upustením od potrestania (§ 12 odst. 9, § 122 odst. 1 Tr. por.).

Zrušením odsudzujúceho právoplatného rozsudku, hoci len vo výroku o treste, v konaní o sťažnosti pre porušenie zákona vzniká preto vo veci právny stav neskončeného trestného stíhania.

Odsudzujúci výrok o vine, ktorý bol ponechaný ako právoplatný, nie je prekážkou pre zastavenie tohto trestného stíhania z dôvodu amnestie prezidenta republiky.

(Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30. 1. 1991 sp. zn. [7 Tz 3/91](#))

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SR, Najvyšší súd SR zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove z 18. novembra 1955 sp. zn. 10 1344/55 a rozsudok Ľudového súdu v Prešove z 10. októbra 1955 sp. zn. 2 T 531/55 vo výroku o treste a podľa článku V

Rozhodnutia prezidenta republiky o amnestii z 9. mája 1960 zastavil trestné stíhanie proti obvinenej M. M.

Z odôvodnenia :

Rozsudkom Ľudového súdu v Prešove z 10. októbra 1955, sp. zn. 2 T 561/55 bola obvinená M. M. uznaná za vinnú z trestného činu urážky verejného činiteľa podľa § 180 Trestného zákona č. 86/1950 Zb. a odsúdená podľa toho istého ustanovenia na trest odňatia slobody vo výmere štyroch mesiacov bez povolenia podmieneného odkladu výkonu trestu.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie obvinená M. M., ktoré Krajský súd v Prešove rozsudkom z 18. novembra 1955 sp. zn. To 1344/55 podľa § 197 písm. b) zákona číslo 87/1950 Zb. ako nedôvodné zamietol.

Proti citovanému rozsudku krajského súdu podal generálny prokurátor SR sťažnosť pre porušenie zákona v prospech obvinenej M. M. Uviedol v nej, že súdy oboch stupňov porušili zákon v ustanoveniach § 19 Trestného zákona číslo 86/1950 Zb. a § 2 odst. 3 zákona č. 87/1950 Zb., keď obvinenej v rámci trestnej sadzby stanovenej za trestný čin urážky verejného činiteľa podľa § 180 zákona č. 86/1950 Zb. (trest odňatia slobody až na šesť mesiacov) uložili trest odňatia slobody vo výmere štyroch mesiacov bez možnosti podmieneného odkladu jeho výkonu, hoci pre tento postup boli splnené zákonné podmienky. Pri ukladaní trestu sa prihliadalo na triedny profil obvinenej ako dcéry dedinského boháča a naopak neboli vzaté do úvahy viaceré poľahčujúce okolnosti, hoci boli uvedené v odôvodnení rozsudkov súdov oboch stupňov. Trest odňatia slobody uložený obvinenej je neprimerane prísny.

Generálny prokurátor SR navrhol, aby Najvyšší súd SR vyslovil podľa § 263 odst. 2 Tr. por., že rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 18. novembra 1955, sp. zn. Tp 1344/55 bol výrok o treste porušený zákon v ustanoveniach § 2 odst. 3 zákona č. 87/1950 Zb. a § 19 zákona č. 86/1950 Zb. v neprospech obvinenej M. M. Ďalej aby podľa § 269 odst. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a aby sám vo veci rozhodol.

Najvyšší súd SR preskúmal na podklade sťažnosti pre porušenie zákona podľa § 267 odst. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého rozsudku ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že zákon bol porušený vo výroku o treste v neprospech obvinenej.

Ľudový súd správne zistil skutočný stav veci. Obvinená priznala skutok a jeho spáchanie je preukázané aj ďalšími dôkazmi, vykonanými na hlavnom pojednávaní.

Ľudový súd v Prešove nepochybil ani pri právnom posúdení konania obvinenej, keď ho kvalifikoval ako trestný čin urážky verejného činiteľa podľa § 180 Trestného zákona číslo 86/1950 Zb.

Vzhľadom na to, že podľa § 266 odst. 2 Tr. por. možno podať sťažnosť pre porušenie zákona proti výroku o treste len vtedy, keď je trest v zrejmom nepomere k stupňu nebezpečnosti činu pre spoločnosť alebo k pomerom páchatel'a alebo keď uložený druh trestu je v zrejmom rozpore s účelom trestu, najvyšší súd skúmal, či v posudzovanej veci boli splnené podmienky tohto ustanovenia a prišiel k záveru, že uložený trest je v zrejmom nepomere k stupňu nebezpečnosti činu pre spoločnosť.

Treba súhlasiť so sťažovateľom, že ľudový súd kládol pri rozhodovaní o treste dôraz na triedny profil obvinenej, ktorú označil za bezstarostne vychovávané dieťa dedinského boháča, pričom ale nebral do úvahy viaceré poľahčujúce okolnosti, osobu páchatel'ky a jej predchádzajúci spôsob života a nesprávne zhodnotil aj možnosti jej nápravy.

Z vykonaných dôkazov vyplýva, že obvinená spáchala skutok v silnom rozrušení po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku v trestnej veci jej otca F. M., ktorého mala veľmi rada, pričom uloženie päťročného trestu odňatia slobody v nej vyvolalo pocit krivdy. Ľudový súd na uvedenú poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 21 písm. b) citovaného zákona neprihliadol a nevzal do úvahy ani ďalšie poľahčujúce okolnosti spočívajúce v tom, že obvinená spáchala trestný čin vo veku blízkom mladistvých (v čase činu mala devätnásť rokov), že pred jeho spáchaním viedla riadny život pracujúceho človeka a že sa k trestnému činu priznala a oľutovala ho (poľahčujúce okolnosti uvedené v § 21 písm. c), f),

h) citovaného zákona).

Konanie obvinenej, spočívajúce v prednesení urážlivého výroku voči predsedovi senátu Ľudového súdu v Prešove nebolo možné hodnotiť so zreteľom na ustanovenie § 19 odst. 2 zákona č. 86/1950 Zb. ako priťažujúcu okolnosť, ako to urobil ľudový súd, pretože okolnosť, že obvinená urazila verejného činiteľa, je zákonným znakom trestného činu, z ktorého bola uznaná za vinnú.

S prihliadnutím na osobu obvinenej, na jej život predchádzajúci spáchaniu trestného činu a na skutočnosť, že dovtedy nebola trestaná, ako i na okolnosti prípadu a na zistené poľahčujúce okolnosti boli splnené zákonné podmienky pre podmienené odloženie výkonu trestu podľa § 24 písm. a), b) zákona č. 86/1950 Zb. Krajský súd v Prešove na odvolanie obvinenej mal preto pri správnom použití zákona zrušiť prvostupňový rozsudok vo výroku o treste a obvinenej trest odňatia slobody podmienené odložiť. Pokiaľ takto nepostupoval a dôvodne podané odvolanie obvinenej M. M., podľa § 197 písm. b) zákona číslo 87/1950 Zb. zamietol, porušil zákon v tomto ustanovení v neprospech obvinenej.

Najvyšší súd SR preto vyslovil podľa § 268 odst. 2 Tr. por. vo výroku tohto rozsudku uvedené porušenie zákona v neprospech obvinenej M. M., podľa § 269 odst. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove ako aj rozsudok Ľudového súdu v Prešove z 10. októbra 1955 sp. zn. 2 T 651/55 vo výroku o treste a ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na zrušené rozhodnutie, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

V dôsledku zrušenia odsudzujúceho rozsudku vo výroku o treste by prichádzalo do úvahy znovu rozhodnúť o otázke trestu buď prikázaním veci spravidla orgánu, o rozhodnutie ktorého ide, aby ju v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol (§ 270 odst. 1 Tr. por.), alebo takéto rozhodnutie by mohol urobiť najvyšší súd podľa § 271 odst. 1 Tr. por. Zrušením len výroku o treste v právoplatnom rozsudku sa trestné stíhanie neskončilo. Pokiaľ existuje dôvod, pre ktorý treba v tomto štádiu trestné stíhanie zastaviť, nie je právoplatný odsudzujúci výrok o vine prekážkou pre zastavenie trestného stíhania (č. 18/1975 Zb. rozh. tr.).

V tejto veci nemožno ďalej konať, lebo trestnému stíhaniu obvinenej M. M. bráni aboličné ustanovenie článku V Rozhodnutia prezidenta republiky o amnestii z 9. mája 1960, v ktorom bolo nariadené, aby nebolo začaté, a ak bolo začaté, aby bolo zastavené trestné stíhanie pre trestné činy a priestupky uvedené v časti II článok III spáchané pred dňom tohto rozhodnutia, s výnimkou trestných činov uvedených v článku IV tohto rozhodnutia. Keďže obvinená M. M. nie je vylúčená z použitia citovanej amnestie, Najvyšší súd zastavil proti nej trestné stíhanie, lebo so zreteľom na § 11 odst. 1 písm. a) Tr. por. nie je prípustné.